

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEE

KOMITEE TÄISKOGU 505. ISTUNGJÄRK 18.–19. VEEBRUARIL 2015

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teamal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Tollivaldkonna riskijuhtimist käsitlev ELi strateegia ja tegevuskava: riskide ohjamine, tarneahela turvalisuse tugevdamine ja kaubanduse soodustamine”

(COM(2014) 527 final)

(2015/C 251/05)

Raportöör: Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER

Kaasraportöör: Jan SIMONS

1. oktoobril 2014 otsustas Euroopa Komisjon vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Tollivaldkonna riskijuhtimist käsitlev ELi strateegia ja tegevuskava: riskide ohjamine, tarneahela turvalisuse tugevdamine ja kaubanduse soodustamine”

COM(2014) 527 final.

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsioon võttis arvamuse vastu 2. veebruaril 2015.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 505. istungjärgul 18.–19. veebruaril 2015 (18. veebruari istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 141, vastu hääletas 1, erapooletuks jäi 4.

1. Järeldused ja soovitused

1.1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab komisjoni teatist tollivaldkonna riskijuhtimist käsitleva strateegia ja tegevuskava kohta. Strateegia nõuetekohaseks rakendamiseks peavad tolliasutused tegema koostööd omavahel, ent ka teiste riigiasutustega (nagu tervishoiu- ja tarbijakaitsetalitused ning julgeolekualitused õigusosalase koostöö kaudu).

Komitee on arvamusel, et oluline on tagada Euroopa Liidu tollieeskirjade tõhus rakendamine ja liidu õiguses ette nähtud koostõömehhanismide nõuetekohane toimimine.

1.2. Tollivaldkonna riskide integreeritud juhtimiseks tuleb samuti ühtlustada ja omavahel kooskõlastada teistes poliitikavaldkondades võetavad meetmed. Kuna liikmesriikides on juba kogutud ametlikke andmeid kõnealuste küsimuste kohta, tuleks nendekohast teavet jagada ja vahetada, eelkõige tõsiste riskidega seotud ametlike andmete riskasutuse abil.

1.3. EL peaks oma eeskirjade vastuvõtmisel ja oma õigusraamistiku täiendamisel tuginema Maailma Tolliorganisatsiooni (WCO) riskijuhtimise kogumikule ja muudele normidele, tagamaks et ELi tollieeskirjad oleksid kooskõlas enamiku olemasolevate kõnealust valdkonda reguleerivate eeskirjadega.

1.4. Vastavalt tegevuskava kolmandale eesmärgile tuleb selgelt kindlaks määrata, kes, millal ja kus kontrollide teostab. See oleks kooskõlas kaardistatud riskide ja riskiastmetega, mille komisjon loodetavasti rakendusmeetmena vastu võtab. Komitee arvates tuleb kõnealune meede selle tähtsuse tõttu esmajärjekorras ellu viia.

1.5. Arvestades, et on esmatähtis tagada ELi tollieeskirjade ühtne kohaldamine, on väga oluline ka tegevuskava viies eesmärk, sest kogu strateegias käsitletakse liikmesriikide ametiasutuste vahelise koostöö edendamist kõigi rakendamise- ja avastamismeetodite osas ning teabevahetust liikmesriikide ja ELi haldusasutuste vahel.

1.6. Komitee märgib, et strateegia koostamisel tuleb arvesse võtta tollitavade eripärasusi eri liikmesriikides, nagu asjaomaste kaubandusvoogude maht, ulatus ja tavad, kuid eripärad peaksid olema omavahel ühilduvad ning vastavuses ELi põhimõtete ja õigusnormidega.

1.7. Komitee nõustub tähtsusega, mida teatistes omistatakse koostööle komisjoni ja liikmesriikide vahel, kuid soovib rõhutada ka osatähtsust ja rolli, mis võib tekkida teistelgi strateegiasse kaasatavatel sotsiaalsetel osalejatel.

1.8. Kuna teatistes sellele küll vihjatakse, kuid otseselt ei käsitleta, kutsub komitee üles suurendama kohapeal läbiviidavate katseprojektide nähtavust, mis edendaks asjaomaste osalejate rolli ja soodustaks seega erasektori täiendavaid investeeringuid, mis aitaksid kaasa teatistes esitatud strateegiale innovatsiooni hoogustamise kaudu.

2. Sissejuhatus

2.1. Riskijuhtimine on tollikontrolli tänapäevaste meetodite üks aluspõhimõte. Tolliasutused võtavad kasutusele analüüsi- ja kontrollimehhanismid, mille eesmärk on tagada kontrollimenetluste tõhusus kogu tolliterritooriumil. Menetlusi tuleb pidevalt läbi vaadata ja vajaduse korral muuta, et vastata uutele nõudmistele.

2.2. Riskijuhtimise alusel üritavad tolliasutused saavutada mõistliku ja õiglase tasakaalu pettuste vastase võitluse ja vajaduse vahel takistada võimalikult vähe kaupade ja isikute seaduslikku liikumist ning hoida kulud võimalikult madalatenä.

2.3. Arvestades tööka, et praktikas on võimatu kontrollida mõnikord märkimisväärset osa kaubast, luuakse programmiga SAFE alus volitatud ettevõtjate (Authorised Economic Operator – AEO) kontseptsioonile, mille raames akrediteeritakse eelkontrolli abil ettevõtjaid usaldusväärseteks partneriteks tolliküsimustes. Selleks peavad ametiasutused põhjalikult mõistma ettevõtja äritegevust, saama selge pildi tema äritegevusprotsessidest ja ettevõtluskeskkonnast, milles ta tegutseb, ning neil peab olema pidev juurdepääs ettevõtja raamatupidamisele. EL määratleb määruse (EÜ) nr 648/2005⁽¹⁾ artiklis 5a „volitatud ettevõtja” staatuse ja selle andmise. Ettevõtjad on seisukohal, et kõnealuse staatuse saamine on vajalik selleks, et saada turul asjakohaselt toimida.

2.4. Euroopa Liidus nähakse „tolliliit” ette ELi toimimise lepingu liidu ainupädevusse kuuluvana, sarnaselt impordi ja ekspordiga seotud menetluste ja õigustega. Kõnealust poliitikavaldkonda käsitletakse esmase õiguse tasandil riigijärgse õigusena, mis on sätestatud kaupade vaba liikumist käsitleva peatüki artiklis 28 ja sellele järgnevates artiklites kuni artiklini 37. Kuid tänapäeval on tolliasutustel ka muid ülesandeid, mille arv pidevalt kasvab. Need tuginevad kolmele sambale, milleks on maksud, turvalisus ja järelevalve mittetariifsete eeskirjade üle. Nii reguleeritakse ühte osa tolliasutuste tegevusest näiteks ELi toimimise lepingu artiklis 87 politseikoostöö kohta, mis ei kuulu ELi ainupädevusse.

2.5. Komisjoni 2013. aasta jaanuari teatistes⁽²⁾ kehtestatakse ühine lähenemisviis integreeritud riskijuhtimiseks, mis võimaldab tolliliitu sisenemise ja sealt väljumise punktides täita järgmisi eesmärke:

- inim- ja finantsressursside parem jaotamine, neid vajaduse korral koondades;
- ELi tollieeskirjade täielik ja ühtne kohaldamine;
- ametivõimude, ettevõtjate ja vedajate integreeritud koostöö süsteem;
- tavade lihtsustamine ning tehingutele kuluva aja ja kulutuste vähendamine.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määruses (EÜ) nr 648/2005 (ELT L 117, 4.5.2005, lk 13) ja muudes õigusaktides, nt määruses (EÜ) nr 2454/1993 (ELT L 253, 11.10.1993, lk 1).

⁽²⁾ COM(2012) 793 final.

2.6. Komitee avaldas kõnealusele 2013. aasta teatisele toetust⁽³⁾, kuna ta peab ühist lähenemisviisi tollivaldkonna riskijuhtimisele ja tarneahela turvalisusele esmatähtsaks, et tagada ELi õigusnormide ühtne ja mittediskrimineeriv kohaldamine kõigi asjaomaste ametiasutuste poolt tolliliidu kogu territooriumil.

2.7. Nõukogu võttis 18. juunil 2013 vastu järeldused tarneahela turvalisuse suurendamise ja tollivaldkonna riskijuhtimise kohta. Järeldustes kutsutakse komisjoni üles esitama sidusa strateegia. EL jagab ühiseid strateegilisi eesmärke tagada tarneahela turvalisus ja terviklikkus ning kodanike julgeolek ning kaitsta ELi ja tema liikmesriikide finantshuve. Samuti jagab EL eesmärke soodustada ja kiirendada seaduslikku kaubandust konkurentsivõime suurendamiseks.

2.8. Määrusega (EL) nr 952/2013⁽⁴⁾ vastu võetud kehtiv uuestisõnastatud tolliseadustik ei kehtesta mitte ainult riskijuhtimist tolliasutuste üheks konkreetseks ülesandeks, vaid asetab ka järelevalve ülesande ühise tollitariifistiku reguleerimise süsteemi aluseks. Riskijuhtimise lisamine tolliseadustikku tugevdab koostööd ja teabevahetust liikmesriikide tolli- ja muude ametiasutuste ning komisjoni vahel, andes mõnikord komisjonile isegi rakendusvolitused.

3. Komisjoni teatis

3.1. Komisjon esitab uue strateegia, et parandada tollivaldkonna riskijuhtimist, ja koos sellega üksikasjaliku tegevuskava, mille abil senisest tõhusamalt hallata kaubanduse kasvavat mahtu ja sellega kaasnevat üha keerukamaks muutuvat rahvusvahelist tarneahelat.

3.1.1. Iga eesmärgi saavutamiseks on tegevuskavas kirjeldatud üksikasjalikult mitut meetet. Kavandatud meetmed on suunatud tuvastatud puuduste kõrvaldamisele, et suurendada järk-järgult ELi suutlikkust tollivaldkonnas ja tugevdada senisest süstemaatilisemat koostööd teiste asutuste, ettevõtjate ja rahvusvaheliste kaubanduspartneritega, mis mõnel juhul hõlmab ka rahvusvaheliste normide ja standardite toetamist ja väljatöötamist.

3.1.2. Komisjon taotleb vastastikust täiendavust ja sidusust ELi muude algatustega nii tollivaldkonnas kui ka teistes poliitikavaldkondades, näiteks turvalisuse, transpordi ja intellektuaalomandi õiguste kaitse vallas võetavates algatustes.

3.2. Tolliasutused kasutavad riskijuhtimist selleks, et teostada tõhusaid ja tulemuslikke kontrole, vältida seadusliku kaubanduse põhjendamatuid häireid ning edendada ressursitõhusust, suunates ressursid esmajärjekorras valdkondadesse, milles riskid on suuremad ja tõsisemad.

3.3. Strateegia põhineb riskijuhtimisel ning liitu sisenevate, liidust väljuvate ja liitu läbivate kaupade kontrollimisel, võttes arvesse kaupade eripära, riskitaset ja kulusid. Selleks on vaja tuvastada kõik kaupade ja nende liikumisega seotud võimalikud ohud ja riskid, neid hinnata ja analüüsida.

3.3.1. Tollivaldkonna ELi poolse riskijuhtimise aluspõhimõtted seoses tarneahelaga on teatise kohaselt järgmised:

— riskide eelhindamine ja vajaduse korral kontrollimine;

— mitme asutuse koostöö;

— mitmetasandiline ja koordineeritud lähenemisviis;

— vahendite tõhus kasutamine.

3.3.2. ELi riskijuhtimise raamistiku tulemuslikkuse ja tõhususe suurendamiseks peaksid komisjon ja liikmesriigid tegema koostööd, et edendada tollivaldkonna riskijuhtimist ELi eri tasanditel, võttes järgmised vajalikud meetmed:

— parandada andmete kvaliteeti ja andmeedastusviisi;

⁽³⁾ ELT C 327, 12.11.2013, lk 15.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

- tagada tarneahelaga seotud andmete kättesaadavus ja riskiga seotud teabe vahetamine tolliasutuste vahel;
- kehtestada kontrollimeetmed ja riski vähendamise meetmed, kui see on asjakohane;
- suutlikkuse suurendamine;
- edendada tolli- ja muude asutuste vahelist koostööd ja teabe jagamist liikmesriikide ja ELi tasandil;
- tõhustada koostööd kaubandussektoriga;
- kasutada ära rahvusvahelise tollikoostöö potentsiaali.

3.3.3. Teatistes on kirjeldatakse lähemalt vahendeid strateegia eri eesmärkide saavutamiseks, et kõnealune koostöö komisjoni ja liikmesriikide vahel võiks viia vajalike meetmete vastuvõtmiseni.

4. Üldised märkused

4.1. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kiidab komisjoni teatise heaks ja toetab seda, pidades esmatähtsaks senisest kooskõlastatavat lähenemisviisi tollivaldkonna riskijuhtimisele ja tarneahela turvalisusele, et tagada õiguskindlus ja ELi tollieeskirjade ühtne kohaldamine, mis hõlbustab kaupade vaba liikumist.

4.1.1. Komitee teeb ettepaneku tugevdada teatavaid täielikult juurutatud tollialaseid instrumente ja rakendada neid riikide ametiasutuste, komisjoni ja ettevõtjate poolt. See hõlmab ka riskijuhtimise funktsiooni, mis täiendab olemasolevaid ülesandeid, nagu tollitariifistiku rakendamine, kaubandusmeetmed ja statistiliste andmete kogumine.

4.2. Komisjoni tegevuskavas määratakse kindlaks eesmärgid ja nende saavutamise vahendid, mille abil tugevdada ELi tollialast suutlikkust ja jõuda süstemaatilisema koostööni teiste osalejate ehk ettevõtjate või isegi rahvusvaheliste kaubanduspartneritega.

4.2.1. Selge sõnaga tuleks mainida vastastikust täiendavust teiste tarneahela toimingutes osalevate pädevate asutustega. Strateegia edukaks elluviimiseks on vaja senisest tihedamat ja tõhusamat rahvusvahelist koostööd tolliasutuste vahel ning tolli- ja muude riigiasutuste vahel, nagu tervishoiu- ja tarbijakaitseasutused.

4.2.2. Nn ametlike andmeid – mida kogutakse riikide tasandil juba praegu erinevate piirikontrollide käigus – hallatakse IT-süsteemide abil (inimeste, loomade ja taimede tervisekontrollid, farmatseutiliste ja kosmeetikatoodete kontrollid jne). Ent neid ei koguta tsentraliseeritult ega jagata, mistõttu soovitakse parandada süsteemi toimimist ja lihtsustada tolliasutuste tööd, kuna see kujutab endast vahendit nende riskandmete kajastamiseks, mille abil saab tuvastada kaupu kogu tarneahelas.

4.2.3. Arvestades ohtude ja seega ka vastavate lahenduste riikideülest mõõdet, on veelgi enam vaja, et üksikriikide tasandil juba kogutavaid nn ametlike andmeid saaks kasutada ühiselt. Seepärast tehakse ettepanek, mille kohaselt lähtuksid ELi tasandil kindlaks määratavad kriteeriumid ühistest rahvusvahelistest standarditest ning neid täiendatakse kohaldamiseks Euroopa Liidus. Seetõttu rõhutab komitee vajadust käivitada andmete riskiasutus, et tagada strateegias kavandatud meetmete tõhus rakendamine ja täitmine, kuna riikideülese mõõtmise tõttu on veelgi enam vaja üksikriikide tasandil juba kogutavate nn ametlike andmete ühist kasutamist.

4.2.4. Riskide tuvastamise süsteemi kasutamisel tehtava halduskoostöö tõhustamiseks pooldab komitee põhimõtteliselt, et kasutatav süsteem põhineks muu hulgas järgmistel põhimõtetel:

- riskidega seotud toodete täpseks tuvastamiseks peaksid riskimeetmed, -kriteeriumid ja -standardid ning nende muudatused olema hõlmatud määrusega (EL) nr 952/2013 kehtestatud tolliasutuste riskijuhtimissüsteemiga (CRMS), võttes arvesse varajase hoiatamise süsteemi ja andmekaitse eeskirju;

- julgustatakse seoste loomist kõigi teiste asjakohaste süsteemidega, näiteks need, mis töötati välja nõukogu määruse (EÜ) nr 515/1997⁽⁵⁾ alusel;
- siseturu infosüsteemi (IMI) aluspõhimõtete kasutamine – teades, et süsteem sisaldab vahendeid, mida on juba hinnatud – ning nende kohandamine tollivaldkonnale;
- riskide diferentseerimise meetmed, kriteeriumid ja eeskirjad seoses toodete, materjalide, veomarsruutide, päritolu või muude teguritega riskide tuvastamiseks, kasutades TARICi koodi, et muuta tõsisemad riskid võimalikult nähtavaks, kus võimalik;

Lisaks sellele kordab komitee vajadust teabevahetuse järele ametiasutuste vahel.

4.2.5. Seoses strateegias ettenähtud koostöö vastastikuse täiendavusega tuleb arvesse võtta ka asjakohaseid poliitilisi meetmeid tooteohutuse, loomade turvalisuse, toidu- ja söödaohutuse ning keskkonnakaitse vallas ning asjaomaseid algatusi intellektuaalse omandi õiguste valdkonnas. Komitee peab väga oluliseks teabevahetust seoses tõsiste ohtudega rahvatervisele ja keskkonnale ning kodanike turvalisusele ja kaitsele.

4.3. Tollivaldkonna riskijuhtimise kogumiku ja Maailma Tolliorganisatsiooni (WCO) muude normide osas oleks kohane, et ELi tasandil kindlaks määratavad kriteeriumid lähtuksid neist ühistest standarditest ning neid täiendataks kohaldamiseks Euroopa Liidus.

4.4. Positiivne on, et volitatud ettevõtjate programmides seostatakse seda staatust riskijuhtimisega, arvestades ulatuslikku hindamisprotsessi, mille ettevõtjad ja nendega seotud isikud peavad läbima vastava sertifikaadi saamise menetluses, mis on kooskõlas tollimenetluste lihtsustamisega, mis kõnealuse sertifikaadiga kaasnevad.

4.5. Riskide kontrollimise ja leevendamise meetmete rakendamisel tuleks vajaduse korral arvestada Maailma Tolliorganisatsiooni koostatud käsiraamatus esitatud meetoditega.

4.6. Riskide diferentseerimise kava raames, mille komisjon peaks vastu võtma pärast eelnevat asjakohast ja läbipaistvat konsulteerimist liikmesriikide ekspertidega ja ettevõtjate seisukohtade ärakuulamist vastavalt tolliseadustiku artikli 50 lõikele 1 ja artiklile 284, tuleks täpsustada tegevuskava kolmandat eesmärki, et täpselt selgitada, kes, millal, mis ajahetkel ja mille suhtes peab kohaldama vajadusel eelhindamist. Tegelikult peaks see olema esimesena võetav meede, kuna sel viisil saavutatakse rohkem selgust teiste tegevuskavade rakendamisel ja riskide hindamisel ning suurendatakse õiguskindlust.

4.7. Tegevuskava viies eesmärk on samuti väga oluline, kuna strateegia põhisambaks on edendada koostööd ja teabe ühist kasutamist riikide ja ELi ametiasutuste vahel, mida komitee on alati pidanud äärmiselt oluliseks. Lühiduse huvides viitab komitee oma sellekohastele soovitudele, mille ta esitas oma 2013. aasta arvamus punktides 1.9 ja 1.10 ning punktis 4 „Tarneahela riskijuhtimine”. Soovitudes käsitleti struktureeritumat ja süstemaatilisemat koostööd tolliasutuste ja muude siseturul tegutsevate ametiasutuste vahel ning tegevuskava meetmete sidusat ja kooskõlastatud rakendamist.

4.8. Komitee kordab, et kõnealune riskijuhtimise strateegia ei tohiks takistada liikmesriikidel rakendada tollialaseid õigusnorme, nii et nad saaksid jätkuvalt arvesse võtta asjaomaste kaubandusvoogude mahtu, kuid säilitades samas ELi õiguse järjepidevuse.

4.9. Sellega seoses leiab komitee, et on võimalik säilitada kõrgetasemeline kaitse ja samal ajal tõhustada liikmesriikide meetmeid kaubavahetuse lihtsustamiseks, vähendades halduskoormust paberivaba menetlemist propageerides ning lihtsustades volitatud ettevõtja staatuse taotlemist ja asjaomast menetlust.

4.10. Tuleb edendada tihedat koostööd teiste kõnealuses valdkonnas pädevate ministriumide ja riiklike täitevasutustega, muu hulgas selleks, et minimeerida ettevõtjate koormust, sh ka nende halduskoormust. Sellega seoses soovib komitee võtta arvesse siseturu infosüsteemi (IMI) aluspõhimõtteid. Vaatamata sellele, kas lõppkokkuvõttes tehakse otsus ühtlustamise, tollialase koostöö või mõlema lähenemisviisi kombinatsiooni kasuks, peaksid ettepanekud põhinema nn parimatel tavalistel ja mitte lähtuma Euroopa keskmisest tasemest.

⁽⁵⁾ ELT L 82, 22.3.1997, lk 1.

4.11. Komitee nõuab, et strateegia koostamisel ja rakendamisel võetaks arvesse kavandatavaid muudatusi määruses (EÜ) nr 515/97 vastastikuse abi kohta tolliküsimustes (ettepanek COM(2013) 796), arvestades neis käsitletavate küsimuste suurt omavahelist seotust.

4.12. Komitee rõhutab vajadust muuta katseprojektid nähtavamaks, edendades samas nende kasutust, et julgustada huvipooli etendama senisest tähtsamat rolli. See võiks soodustada erasektori investeeeringuid, mis niimoodi edendaksid teatistes kujundatud strateegiat, hoogustades innovatsiooni.

5. Konkreetsete märkused

5.1. Meetmete raames, mida komisjon kavatab ellu viia rahvusvaheliste normide ja standardite toetamiseks ja edasiarendamiseks ning millele on viidatud punktis 3.1.1, peaks olema võimalik edendada õigusnorme tollitõkendi kehtestamiseks, mis lubaks kontrollide teostamist automatiseeritud süsteemide abil, et integreerida kõnealused normid Maailma Tolliorganisatsiooni maailmakaubanduse tagamise ja lihtsustamise standardite raamistikku („SAFE raamistik”).

5.2. Strateegias ei mainita pettuse ohtu teabe edastamisel ega hea maine ärakasutamise võimalust (nn *identity tag*). Riskijuhtimine peaks tolliasutustel võimaldama avastada teabega seotud pettust ja hea maine väärkasutust, et takistada võlts- ja ohtlike toodete importimist.

5.2.1. Kuigi komisjon seda juba kuuendas eesmärgis mainib, palub komitee muuta selgemaks selliste katseprojektide lubamine, mille eesmärk on – muidugi mitmel tingimusel – uuenduste sisseviimine kontrollisüsteemides. Positiivsete tulemuste puhul tuleks lubada ka selliste katseprojektide edasist rakendamist.

5.3. Komisjoni arvates aitab uus strateegia hallata senisest tõhusamalt kaubanduse kasvavat mahtu, millega kaasneb üha keerukamaks muutuv rahvusvaheline tarneahel (punkt 3.1). See peaks hõlmama suuremat tõhusust juhtimisel, mis kajastuks ka tarneahela paranemises.

5.4. Komitee väljendab kahetsust selle üle, et esitatud strateegias käsitleb komisjon üksnes liikmesriikide ja komisjoni vahelist koostööd, eirates komitee varasemates arvamustes antud soovitusi seoses vajadusega teha koostööd ka ettevõtjatega.

Brüssel, 18. veebruar 2015.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Henri MALOSSE